

Velkommen til Norsk visearkivs nyhetsbrev, desember 2011

Vi vil gjerne orientere om utgivelser og aktiviteter som knytter seg opp mot den type arbeid vi holder på med ved Norsk visearkiv. Her kan du lese om aktuelle fagseminarer, publikasjoner o.l.

Og med dette nyhetsbrevet ønsker Velle, Liv, Elin og Astrid alle våre brukere og lesere ei riktig god jul!

Med vennlig hilsen
Norsk visearkiv v/Astrid Nora Ressem

Publikasjoner

Norske middelalderballader – Melodier

Norsk visearkiv har nå kommet med første bind i en serie med ballademelodier. For første gang blir alle nedtegnede melodier presentert i bokform i en samlet, vitenskapelig utgave. Når verket er slutført med ytterligere tre bind, vil det inneholde rundt 1200 melodier og et register. Melodiene er nedtegnet over en periode på nesten 200 år og dekker store deler av landet. Til hver note står det opplysninger om sanger, samler, årstall og lokalitet. Dette første bindet inneholder melodier til de naturmytiske balladene, legendeballadene og de historiske balladene. Bokverket gis ut av Norsk folkeminnelag. Redaktør er Astrid Nora Ressem.

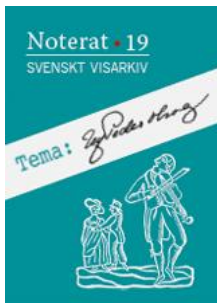
Les mer [her](#)

Balladesangere i Telemark på 1800-tallet

"Vil du meg lye" – *Balladesangere i Telemark på 1800-talet*, er tittelen på ei rykende fersk bok fra Novus forlag. Forfatterne er Bengt R. Jonsson (1930-2008) og Olav Solberg. Boka inneholder livsskildringer til omtrent 450 balladesangere: storsangere med et omfattende og imponerende balladerepertoar, så vel som mer ordinære tradisjonsbærere. Dette er et grunnlagsarbeid for repertoarstudier av den norske balladen og tradisjonsutviklinga på 1800-tallet. Den setter sangerne i sentrum og dokumenterer hvilken rolle slektstradisjon og geografiske forhold spilte. Boka er også et viktig bidrag til slekts- og lokalhistorie.

Les mer [her](#)

Ulf Peder Olrog

Noterat nr. 19 fra Svenskt visarkiv er et temanummer tilegnet viseforfatteren, forskeren og radiomannen Ulf Peder Olrog. I Sverige var han mest kjent for sine burleske viser, mens i Norge forbinder vi ham med Alf Prøysen og deres samarbeid. Olrog var virksom innenfor mange ulike områder av musikkfeltet og engasjert i spørsmål om kulturarv så vel som den brede publikums smak. Han var bl.a. en av hjernene bak Svensktoppen. Skriftet inneholder artikler som belyser Ologrs mangfoldige virke. Velle Espeland og Elin Prøysen har skrevet ”Ulf Peder Olrog og Alf Prøysen – samarbeid over kjølen”.

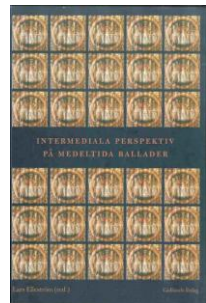
Les mer [her](#)

Syngende fortellere

Med utgangspunkt i innspillinger av visesangere fra begynnelsen av 1900-tallet til slutten av 1960-tallet, har Marita Rhedin studert hvordan svensk visesang og dens framførelsespraksis har endret seg. Hun har særlig sett på den litterære visens oppsving på 1930- og 1940-tallet med formidlere som Evert Taube, Karin Juel og Gunnar Turesson. Fra den tidlige innspilningsperioden møter vi Skånska Lasse og Sven Scholander, og fra 1960-tallets visebølge utøvere som Fred Åkerström og Cornelis Vreeswijk. Studiene har resultert i doktorgradsavhandlingen *Sjungande berättare – Vissång som estradkonst 1900-1970*.

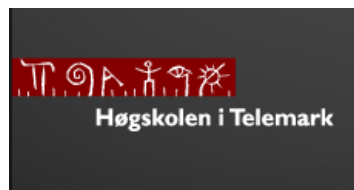
Les mer [her](#)

Intermedialitet og middelalderballaden

I 2005 ble det funnet en samling med over 1000 dokumenter med folkløst materiale som ballader, andre viser, sagn, rim og ramser på Växjö Stadsbibliotek. Samlingen knyttes til George Stephens (1813-1895) og Gunnar Olof Hyltén-Cavallius (1818-1889). Ut fra dette funnet utviklet Linnéuniversitetet i Växjö et forskningsprosjekt. De første forskningsresultatene står i antologien *En värld för sig själv. Nya studier i medeltida ballader* (red.: Gunilla Byrman). I år kom *Intermediala perspektiv på medeltida ballader* (red.: Lars Elleström), og tema er hvordan man kan forstå balladens relasjoner til andre medier og kunstformer og hvordan man kan beskrive de mange historiske transformasjoner sjangeren har gjennomgått.

Les mer [her](#)

Klang i folkelig visesang

Kristin Borgehed har nylig fullført sitt masterstudium i tradisjonskunst ved Høgskolen i Telemark med avhandlingen *Klang i folkelig vissång – tolkningar av arkivmaterial och perspektiv på nutida praxis*. Studien handler om klang i vokal folkemusikk, nærmere bestemt om tolkningsmuligheter av arkivinnspillinger fra Malung i Sverige. Klangvariasjonene analyseres via aspekter som repertoar, språk og toneleie, og hun skriver om hvordan språk og uttale har direkte implikasjoner på tonalitet.

Les mer [her](#)

Seminarer

Tolkning av Lindemanoppskrifter

I forbindelse med Norsk kvedarforums årsmøte lørdag 11. februar, arrangeres det et miniseminar om Ludvig Mathias Lindeman. Tema er ulike tilnærmelser til hans folkevisenedtegnelser. Ragnhild Furholt skal snakke om hvordan hun som sanger, med lang erfaring og stor kunnskap om eldre tradisjonell syngestil, tolker notematerialet og formidler sangene. Astrid Nora Ressem har analysert melodiene Lindeman skrev ned etter storsangeren Bendik Sveigdalen (1780-1865) fra Skafså i Telemark, og hun vil fortelle hva hun mener notene kan fortelle om en 1800-talls balladesangers formelbruk, variasjon og syngemåte. Det er lagt opp til samtaler med deltagerne.

Les mer [her](#)

Kulturarv og identitet

Norsk folkemusikklag og de norske folkemusikkarkivenes arkivnettverk inviterer til felles seminar om “Kulturarv og identitet. – Hva representerer samlingene våre? – Hvorfor samer vi?”. Sted og tidspunkt er Norsk senter for folkemusikk og folkedans i Trondheim, 21.-23. mars. Norsk folkemusikklag (NFL) har eksistert siden 1948, da med formann O.M. Sandvik i spissen. NFL arrangerer årlige fagseminar og gir ut ei årboka *Musikk og tradisjon*, tidligere kalt *Norsk folkemusikklags skrift*.

Flere opplysninger om seminaret kommer [her](#)

Historiske kilder

Study Group on Historical Sources of Traditional Music er en av studiegruppene under International Council for Traditional Music paraply. 2012-konferansen holdes i Wien fra 6. til 10. mars, og fokuserer på to hovedtemaer. ”Historical sources and contemporary fieldwork in ethnomusicology – relationship, dialogue, mutual benefit” og ”Multidisciplinary approaches to the study of historical sources of traditional music”. Temaene har til felles at de ønsker å se på verdien av ulike faglige tilnærmelser til historiske kilder, og innlegg fra fagfelt som etnomusikk, folkloristikk, litteratur, historie og språk er ønskelig.

Les mer [her](#)

Stemmeklang og musikk

Østerrikske Programmarchiv Vienna og Institut für Corpuslinguistik und Texttechnologie inviterer til en workshop om stemmeklang/-leie og musikk. Arrangementet skal foregå i Wien 4.-6. juli, og frist for innsending av abstract er 5. februar. ”The representation of speech tone in music in those languages that have phonological tone has - to date – rarely been directly addressed in ethnomusicological and linguistic studies.” Det ønskes større forståelse for hvordan “speech tone” og musikk forholder seg til hverandre, og begreper som ”tone”, ”pitch”, ”intonation” og ”melody” vil bli diskutert.

Les mer [her](#)

Annet

**LUDVIG MATHIAS
LINDEMAN**
1812–1887

Norsk visearkiv
Postboks 2674 Solli
0203 Oslo

Lindeman-jubileum 2012

I 2012 er det 200 år siden musikeren Ludvig Mathias Lindeman ble født. Gjennom et langt liv gjorde han en uvurderlig innsats som komponist, utøver, pedagog og folkemusikksamler. Som strateg og aktør sto han sentralt i byggingen av et levende og bærekraftig musikkliv grunnet på norske og europeiske musikktradisjoner. Lindemans legat inviterer aktører i norsk musikk- og kulturliv til å synliggjøre og aktualisere hans store bidrag til det rike musikkivet vi har i dag. I anledning jubileumsåret er det opprettet en egen nettside som stadig vil bli oppdatert med nytt stoff om og av jubilaranten.

Les mer [her](#)

Telefon: (+ 47) 23 27 63 40

E-post: info@visearkivet.no

Hjemmeside: www.visearkivet.no

Blogg: <http://visearkivaren.blogspot.com/>